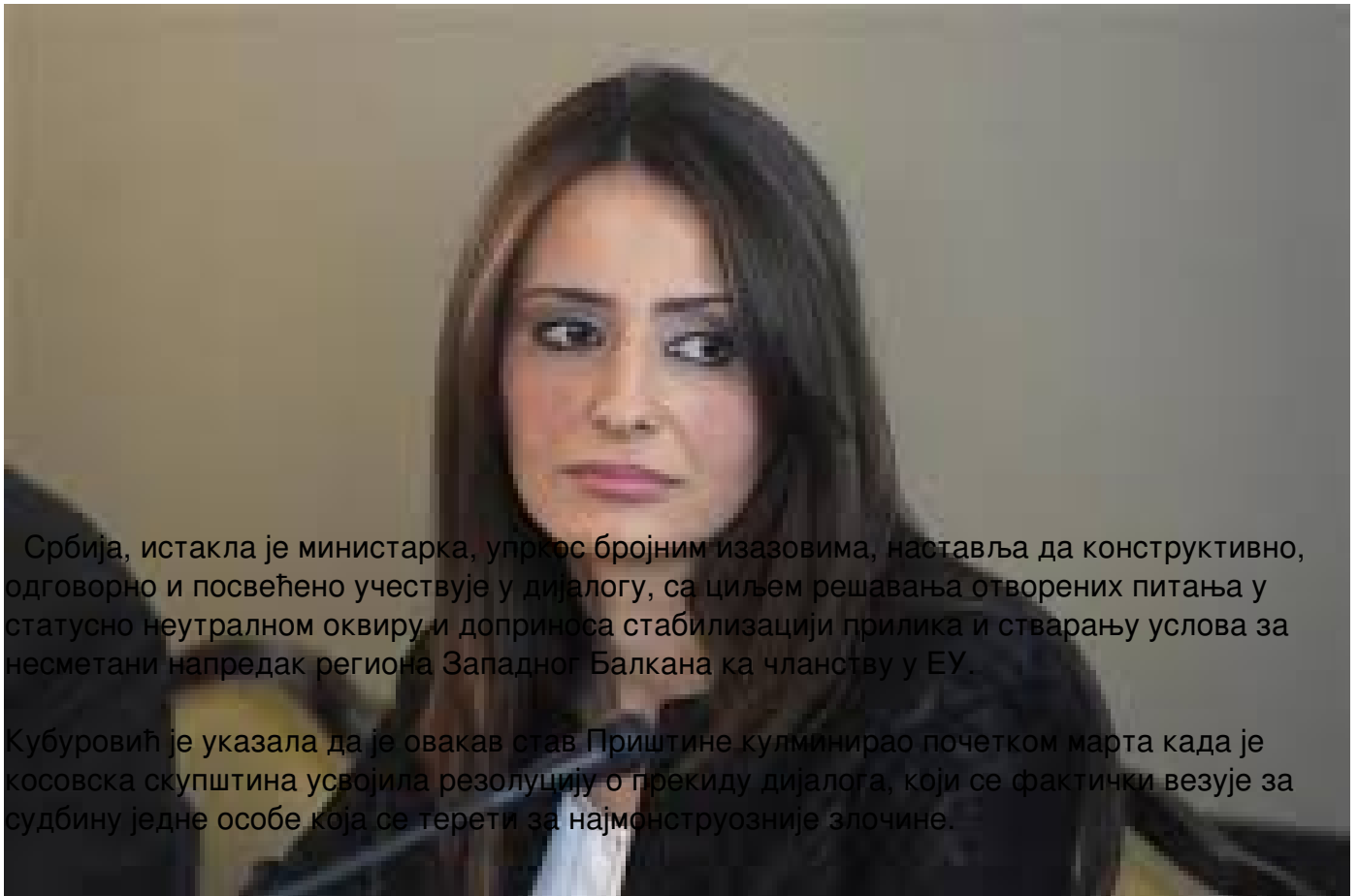

Њујорк -- Министарка правде Нела Кубуровић упозорила је СБ УН на неприхватљив манир Приштине да се дијалог третира као средство уцене према српској страни и Европи.

Србија, истакла је министарка, упркос бројним изазовима, наставља да конструктивно, одговорно и посвећено учествује у дијалогу, са циљем решавања отворених питања у статусно неутралном оквиру и доприноса стабилизацији прилика и стварању услова за несметани напредак региона Западног Балкана ка чланству у ЕУ.

Кубуровић је указала да је овакав став Приштине кулминирао почетком марта када је косовска скупштина усвојила резолуцију о прекиду дијалога, који се фактички везује за судбину једне особе која се терети за најмонструозније злочине.

Уследиле су, подсетила је, и отворене претње албанских политичких лидера из региона прекрајањем граница и стварањем тзв. "велике Албаније" у случају да њихове амбиције у погледу евро-интеграција не буду задовољене по убрзаној процедури.

"Упркос томе да договор о успостављању ЗСО представља најважнији део Првог споразума о нормализацији односа и кључно питање за опстанак српског народа на КиМ, ни у протеклом периоду није било значајнијих помака на том плану", навела је и додала да проблем неће решити тек по која узгредна јавна критика упућена Приштини.

Потребно је, казала је, да се чује уједињени глас наших европских партнера и чланица СБ о неопходности да Приштина што скорије изврши своје обавезе по питању ЗСО.

Кубуровић је истакла да оно што се договори није и не може бити мртво слово на папиру. "Више нису довољне празне речи, потребна су конкретна дела", навела је.

Србија је, казала је министарка, искрено посвећена очувању мира и примарно заинтересована да се сачувају животи и имовина свих становника Покрајине и створе услови за одрживи повратак интерно расељених лица.

Указала је, међутим, да је актуелна ситуација на КиМ далеко од тога, на шта, како је рекла, указује и извештај Генералног секретара.

Проблеми са којима се суочавају припадници неалбанских заједница, као и интензивна антисрпска кампања допринели су, истакла је, одржавању константног нивоа етнички мотивисаних напада на Србе.

У прилог томе је као еклатантан пример навела недавне, како је рекла, ужасавајуће претње посланика Алијансе за будућност Косова Даута Харадинаја да, уколико поступак против његовог брата, Рамуша Харадинаја не буде по вољи Албанаца, на КиМ неће преостати да живи ниједан Србин.

Приметила је да је за похвалу реакција која је с тим у вези уследила од шефа Унмика Захира Танина, али је додала да правосудни систем на КиМ не сме остати нем пред оваквим говором мржње и претњама новим етничким чишћењем преосталих Срба.

"Истинског помирења не може бити без процесуирања свих злочина, без изузетка и без спремности за суочавање са одговорношћу за ратне злочине у сопственим редовима. Поразна је чињеница да нема ниједног правоснажно осуђеног убице за око 1.000 убијених Срба у периоду после завршетка сукоба до данас. То не може бити пут за истинско помирење већ само за представу о помирењу у режији промотера косовског пројекта", истакла је даље Кубуровић.

Некажњивост за почињене злочине се не сме дозволити ни толерисати, рекла је и истакла да је ово озбиљан тест за целокупно чланство УН, да покажемо да су право и правда изнад политике и да су све жртве једнаке у свом страдању.

"Управо због тога Србија сматра срамном, противправном и скандалозном одлуку француског суда у Колмару да одбије екстрадицију Рамуша Харадинаја који је осумњичен за најтеже ратне злочине", истакла је министарка правде и додала да Суд притом није навео ни једну чињеницу којом доказује да нису испуњене претпоставке из Европске конвенције о екстрадицији, из 1957, а коју су ратификовале Француска и Србија.

Ова одлука Суда, навела је, представља повреду универзалног принципа међународног права о спречавању некажњивости ратних злочина, а посебно је неприхватљива и неоснована констатација да би екстрадиција Рамуша Харадинаја Србији имала изузетно тешке последице по њега.

"Злочини и нечувена зверства над цивилима српске националности, али и Албанцима који им нису били подобни, почињени од терористичке организације ОВК, чији је један од вођа био и Рамуш Харадинај, су у најмању руку застрашујући. Ужасна су сведочанства о бруталним и вишеструким силовањима, тортури, батињанима, мучким убиствима од припадника ОВК", рекла је Кубуровић.

Поручила је да се варају сви они који сматрају да је одлука француског суда победа косовских Албанаца.

"Није то победа косовских Албанаца већ победа злочина, и није то наш пораз, већ пораз права и правде. Наша је морална и свака друга обавеза да, пре свега због жртава, наставимо своју борбу за правду и истину. Од тога нећемо одустати јер наше жртве нису мање вредне", навела је.

А управо је то, казала је, порука коју шаљу они који су овакву, политички мотивисану, одлуку донели али и они који су злочинца Рамуша Харадинаја у Приштини дочекали

ватрометом - да убијање Срба није и не треба да буде кажњиво.

Албански политички лидери у Приштини би, поручила је, коначно требало да схвате да је и кажњавање ратних злочинаца део процеса нормализације односа, и да стајање на страну човека за којег се основано сумња да је чинио злочине против Срба, Рома, али и својих сународника, само доприноси продубљивању међунационалног јаза на КиМ, а оне који тамо живе удаљава од владавине права и демократског друштва.

"Као да нису били довољни злочини почињени 1998-99. године, Рамуш Харадинај наставља да прети насилним одузимањем територије Србије и насилним прекрајањем њеног Устава, уз позив да САД пруже помоћ, јер ће у супротном Албанци сами „завршити посао између Србије и Косова“", истакла је Кубуровић.

Она је указала да је на КиМ све почело од лажи које су пласирали људи попут Вилијама Вокера који данас чак ни не крије своје великоалбанске амбиције и пројекте, а познато је да се противи и Специјалном суду који треба да процесуира злочина починјена од стране тзв. "Ослободилачке војске Косова" (ОВК).

Истакла је да је Вокер, тада на челу Косовске верификационе мисије ОЕБС био дужан да поступа објективно и непристрасно, али је да је злоупотребио свој мандат и мисију ОЕБС-а ради остваривања циљева који су данас разоткривени и састоје се у формирању независног „Косова“ и „велике Албаније“.

Навела је да Верификациона мисија на чијем је челу био Вокер никада није деловала у пуном саставу и сви верификатори су повучени непосредно пред агресију на СРЈ, на основу одлуке Валијама Вокера од 20. марта 1999.

Неостваривање мисије ОЕБС-а и вршење великог притиска на Хелену Ранту да свој форензички извештај моделира према жељама Вилијама Вокера, слање лажног извештаја о наводном масакру цивила у селу Рачак, сами за себе, а посебно у контексту недавних изјава Вокера о плану стварања „велике Албаније“, јасно говоре да је деловао на начин који представља злоупотребу мандата ОЕБС-а а тиме кршење резолуције СБ 1203 (1998), рекла је Кубуровић.

"У том контексту, улога Вилијама Вокера се не може окарактерисати на други начин до коришћење позиције у једној респектабилној међународној организацији (ОЕБС-у) како би се створили политички услови за доношење одлуке о агресији на СРЈ", рекла је Кубуровић и додала да то поткрепљује и недавна изјава Викторије Нуланд која потврђује да су САД двадесет година улагале у независност „Косова“.

Начин на који је поступао Вилијам Вокер и употреба оружане силе против СРЈ се не може квалификовати на другачији начин до као флагрантно кршење начела на којима се темељи Организација УН, рекла је Кубуровић.

Подсетила је да је одлука о употреби оружане силе против СРЈ донета и извршена без ауторизације СБ, од истих оних земаља које се и данас залажу за признавање косовске независности, чиме су, како је истакла, прекршена суверена права Србије, што подрива ауторитет СБ и његову улогу у остваривању основне дужности очувања мира и безбедности.

"Противправна одлука о агресији на СРЈ уследила је првенствено на основу извештаја Вилијама Вокера, иако на КиМ 1998-1999 године није било хуманитарне катастрофе нити прогона косовских Албанаца", рекла је Кубуровић.

Подсетила је и да је у исто време у коме је Вокер био на челу Верификационе мисије, примера ради, немачко Министарство спољних послова (12.01.1999) у једном допису суду у Триру, указало да операције југословенских и српских снага безбедности нису

биле усмерене на косовске Албанце као етничку групу, већ на милитантне противнике и њихове наводне следбенике.

Становиште о наводној „хуманитарној интервенцији“ на КиМ, није било становиште СБ нити било ког кредибилног тела, констатовала је Кубуровић и указала да су чињенице које леже у основи квалификације да је потребна војна интервенција у то време биле спорне и прилагођене потребама НАТО-а да започне оружану агресију против СРЈ.

"Агресија на СРЈ је резултирала великим разарањима, страдањима, као и протеривањем огромног броја српског и другог неалбанског становништва са територије КиМ. Данас чињенице јасно потврђују да се против Србије деловало плански, срачунато а не ради задовољавања међународне правде", истикла је Кубуровић.

Она је упозорила да је на КиМ и даље на делу веома распрострањена систематска угроженост људских права припадника неалбанских заједница.

"Бројни су инциденти који потврђују да је безбедност на КиМ и даље нестабилна и подложна опасности од ескалације насиља, при чему су по правилу најугроженији повратници у национално мешовитим срединама. Овом питању би у извештајима генералног секретара требало посветити већу пажњу", истакла је Кубуровић.

У прилог томе она је навела да се у просеку бележи 10-15 етнички мотивисаних напада месечно, што је праћено и константно присутном кампањом застрашивања Срба, при чему виновници остају некажњењени.

Као пример је навела протест групе Албанаца у селу Љубожда код Истока, где се недавно вратило 13 српских породица, што је, како је истакла, доказ да КиМ мора да пређе још дуг пут до мултиетничког друштва у којем ће сви становници бити третирани једнако.

Министарка је констатовала да одсуство одговарајуће институционалне реакције представља прећутно прихватање, па чак и подршку наставку овакве праксе.

"Не може бити складног суживота на подручју на коме се бележи нижа стопа повратка расељених него на најкрвавијим постконфликтним подручјима од свега 1,9 одсто", рекла је.

Напомињући да се више од 200.000 интерно расељених налазе у централној Србији, Кубуровић је указала да су кључне препреке повратку стални напади на српске и друге неалбанске повратнике, пљачке, скрнављење културног и верског наслеђа, политички мотивисани кривични поступци против расељених лица, као и немогућност остваривања права на повраћај имовине.

"Посебан изазов безбедности у нашој јужној Покрајини је у протеклом периоду представљао и тренд наставка процеса повратка исламистичких бораца са блискоисточних ратишта и јачања политичког и верског екстремизма", навела је Кубуровић.

Истакла је и да се Србија оштро противи успостављању оружаних снага на КиМ супротно резолуцији СБ УН 1244 (1999) и Уставу Србије, те додала да настојања у том правцу представљају ништа друго до покушај подстицања нових тензија и то у изузетно осетљивом моменту.

У даљем обраћању Кубуровић је рекла да дијалог Београда и Приштине, који се води под покровитељством ЕУ, Србија сматра најприкладнијим средством за изградњу поверења између српског и албанског народа на КиМ, али и важним механизмом за подршку напорима ЕУ усмереним на учвршћивање мира, стабилности и процеса европских интеграција у нашем региону.

Указала је, међутим, да дијалог у актуелном моменту не доноси резултате у мери у којој би то могао захваљујући неконструктивном ставу Приштине и евидентном недостатку воље да се договорено спроведе.

"Да би дијалог био истински сврсисходан не сме бити злоупотребљаван као платформа за наметање интереса једне стране на бази нереалних очекивања Приштине да

нормализација не може да представља ништа друго до признање њене једнострано проглашене независности од стране Србије", навела је она.

И овог пута Кубуровић је у име Србије апеловала на државе које нису признале косовску независност остану доследне у свом принципијелном поштовању међународног права и Повеље УН, а оне који су то учиниле да своје одлуке преиспитају.

Кубуровић је истакла да Србија придаје изузетан значај раду УНМИК и сматра да су Мисији УН неопходни адекватни, појачани кадровски и финансијски капацитети како би могла да одговори свим захтевима у имплементацији свог мандата. Истовремено смо свесни да мисија ради у окружењу које јој није наклоњено, често уз изражену нетрпељивост албанске заједнице.

"У том контексту схватамо и приступ УНМИК да ситуацију на терену настоји да представи умеренијим тоновима, уз уздржавање од оцена које би неизоставно морале да буду веома критичке према Приштини, што може да води и погрешним и поједностављеним закључцима", закључила је Кубуровић.

(Танјуг)